

JAARVERSLAG 2017 A.A. BREDIUSSTICHTING

In het jaar 2017 bood de Brediusstichting weer een gevarieerd programma aan. De lezingen, studiebijeenkomsten, concerten en cursussen werden goed bezocht en kenden enthousiaste deelnemers. De bijeenkomst over Russische literatuur bleek een succes. Ook de studieresie 'Didaskalion' en de jaarlijkse cursus Icoonschilderen mochten zich verheugen in grote belangstelling. Voor de eerste maal in 17 jaar bleek voor 'Muziek in Kasteel Hernen' - door de verschillende drukke agenda's - de gebruikelijke datum rond Pinksteren niet haalbaar te zijn, en werd besloten uit te wijken naar begin september. Volgend jaar zal deze cursus weer in het voorjaar plaatsvinden.

Bestuurslid Bert Groen nam dit jaar afscheid. Het bestuur heeft de nieuwe koers verder vormgegeven, onder meer door het steunen van Syrische vluchtelingen.

Lezingen en studiebijeenkomsten

15 januari_uur: *GRIEKSE VOLKSMUZIEK, WAT KOMT DAAR ALLEMAAL BIJ LUISTEREN*

Het derde deel van een muzikaal omlijste presentatie door Michiel Koperdraat. Griekse volksmuziek kent allerlei regionale stijlen, de *dhimotiká*, die enorm van elkaar verschillen. Op een muzikale reis door Griekenland vertelt Michiel Koperdraat deze keer weer over de kenmerken van de verschillende volksmuziekstijlen, laat muziekfragmenten horen en geeft zelf allerlei voorbeelden op authentieke instrumenten en met zijn eigen stem.

20 januari en 31 maart: *FANTASTISCH, PSYCHOLOGISCH EN 'SOCIALISTISCH' REALISME IN DE RUSSISCHE LITERATUUR*

De 2e en 3e studiebijeenkomst o.l.v. Hilde van Vlaanderen en Victoria van Aalst. Het realisme van Anton Tsjechov kan omschreven worden als psychologisch en filosofisch. Van deze auteur lezen en bespreken we o.a. het verhaal *Zaal 6* en zijn bekende novelle *De dame met het hondje*. Met de bespreking van de magistrale oorlogsroman *Leven en Lot* van de Joods-Russische schrijver Vasilij Grossman werd een begin gemaakt.

27 januari 2017: *DIDASKALÍON VII - oosters christendom en westerse cultuur – GELOVEN IN CONTEXT – INSPIRATIE VAN TOEN VOOR NU*

De eerste twee van zes studiebijeenkomsten op drie dagen o.l.v. drs. Leo van Leijsen. Geïnspireerd door een publicatie van de Wereldraad van Kerken (*Reading the Gospels with the Early Church*, 2013) paste Didaskalíon op een bescheiden wijze vormen van geestelijke lezing, *lectio divina*, en dito gesprek, *collatio*, toe.

18 februari: *MONTENEGRO*

Deze voordracht door drs. Ruud Peeten werd gerealiseerd in samenwerking met de Stichting Vrienden van de Orthodoxe Kunst. Tijdens deze lezing leerde de deelnemers in een stukje historie waar de wortels van de Montenegrijnse identiteit liggen. Geopolitieke ontwikkelingen die de verhoudingen in Europa op scherp zetten dezer dagen, komen volop samen in dit kleine Balkanland en dat leverde interessante stof die de spreker graag deelde.

6 en 20 april en 11 mei: *HET LEVEN IN DE MIDDELEEUWEN*

Zes lezingen over drie dagen door drs. Georgine Weertman. Deze lezingen werden gerealiseerd in samenwerking met de Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen. Deze reeks besteedde aandacht aan de leefstijl van de middeleeuwen, geordend naar de drie standen waarin men de samenleving zag ingedeeld: de geestelijkheid, de ridders en de boeren. Vanaf de 11e, 12e eeuw kwam hier een bevolkingsgroep bij: de stedelingen. De lezingen werden geïllustreerd met prachtig beeldmateriaal dat na afloop integraal toegestuurd werd aan de deelnemers. Daarnaast voerde muziek uit die periode de deelnemers hoorbaar de wereld van de Middeleeuwen binnen.

10 november: *FANTASTISCH, PSYCHOLOGISCH EN 'SOCIALISTISCH' REALISME IN DE RUSSISCHE LITERATUUR.*

De vierde studiebijeenkomst was opnieuw gewijd aan VASIL GROSSMANS *LEVEN EN LOT*. Deze sessie werd geleid door Hilde van Vlaanderen en Victoria van Aalst. De derde bijeenkomst bleek te kort om dit lijvige en aangrijpende boek goed te kunnen lezen en bespreken. Een tweede bijeenkomst was daarom geboden.

12 november: *HET BYZANTIJNSE RIJK DOOR DE OGEN VAN PROKOPIUS*

De in het programma aangekondigde lezing over de Russische volkskunst door Larisa Shcherbenok kon door omstandigheden niet doorgaan. In haar plaats sprak dr. Hein van Dolen over episodes uit de kleurrijke geschiedenis van het Byzantijnse Rijk door de ogen van de spotzieke historicus Prokopius.

10 december: *HET LEVEN VAN VROUWEN EN KINDEREN IN DE MIDDELEEUWEN*

Twee lezingen, geïllustreerd met prachtig beeldmateriaal door drs. Georgine Weertman. Deze lezingen waren een vervolg op de serie lezingen 'Het leven in de Middeleeuwen', die in de lente van 2017 werden gehouden en kon worden gerealiseerd in samenwerking met de Stichting Vrienden der Geldersche Kasteelen.

Cursussen

21 januari, 25 februari, 25 maart, 29 april, 24 juni, 9 september, 7 oktober, 11 november en 9 december: *CONVERSATIE NIEUWGRIEKS VOOR GEVORDERDEN* in de vorm van rondetafelgesprekken in het Grieks, o.l.v. Marianthi Michailidou. Onderwerpen werden gevonden in de actualiteit en de literatuur. Ook werd gericht aandacht besteed aan grammaticale problemen.

21 januari en 4 november: *(OUD)KERK-SLAVISCH*

Met docenten Hans Thuis en Victoria van Aalst lazen de cursisten teksten uit het Oude Testament en vergeleken deze met woord en beeld op iconen. Daarnaast werden altijd weer ontwapenende gedeelten van de Oudrussische kronieken, die veel hagiografisch materiaal bevatten, gezamenlijk vertaald en besproken.

28 jan., 25 febr., 18 maart, 22 april, 28 oktober, 25 november, 16 december: *SPREEK- EN LUISTERVAARDIGHEID RUSSISCH VOOR GEVORDERDEN.*

Docenten Tatjana Polman en Victoria van Aalst kozen de actualiteit, filmfragmenten, literaire werken en de moderne geschiedenis van Rusland als onderwerpen voor conversatie. Ook

vertaalkwesties kwamen aan de orde. Aan de grammatica werd door middel van probleemgerichte oefeningen aandacht besteed.

7 t/m 14 juni: *INTENSIEVE CURSUS ICOONSCHILDEREN* o.l.v. de Roemeense icoonschilder Cristinel Ioan Pâslaru. Gedurende deze week concentreerden de deelnemers zich op het gelaat van vrouwelijke en mannelijke heiligen in de icoonschilderkunst. Voor deze iconen werkt Pâslaru details uit van de elkaar opvolgende fasen in het schilderproces. Deze detailtekeningen bleken van groot nut te zijn voor de deelnemers.

1 t/m 3 september (uitgesteld): *MUZIEK IN KASTEEL HERNEN*

Door omstandigheden dit jaar niet in het voorjaar maar in september: masterclasses viool voor jonge musici vanaf 10 jaar, gegeven door Ilona Sie Dhian Ho. Voor de zeventiende maal werd het jaarlijkse 'Muziek in kasteel Hernen' georganiseerd. De cursus is bedoeld als ondersteuning van en aanvulling op de reguliere studie van aankomende, jonge musici.. Ook *HET SLOTCONCERT* werd uitgesteld tot 3 september.

Concerten

De Brediusstichting blijft eraan hechten een podium te bieden voor de vele getalenteerde musici van met name klassieke muziek, al is de akoestische situatie in de ridderzaal niet optimaal door het verdwijnen van de bibliotheek.

29 januari: *DONATEURSCONCERT* door Quirine Scheffers, viool, en Laretta Bloomer, piano.

12 maart: Michail Markov – piano, *EEN MIDDAG WEENSE MUZIEK*.

Het programma voor de pauze werd gewijd aan Mozart; na de pauze geheel aan Franz Schubert die 220 jaar geleden in 1797 geboren werd en veel te jong, op 31-jarige leeftijd, overleed.

3 september: *HET SLOTCONCERT* van de masterclasses 'Muziek in Kasteel Hernen'.

Voor de eerste maal in 17 jaar bleek door de verschillende drukke agenda's de gebruikelijke datum rond Pinksteren niet haalbaar en werd besloten uit te wijken naar begin september.

26 december, Tweede Kerstdag, *KERRSTCONCERT* Niels Bijl, saxofoon, en Ronald Moelker, blokfluit, met het programma *CONFLUENCE*.

Publicaties

- Het werk aan de uitgave van de akten van het congres 'Byzantine chant, radiation and interaction' dat in kasteel Hernen werd gehouden, is dit jaar gestart. Het resultaat zal worden uitgegeven in de serie Eastern Christian Studies, door Peeters Press Leuven i.s.m. de A.A. Brediusstichting. De redactie is in handen van Christian Troelsgård and Gerda Wolfram; text editor is Victoria van Aalst.
- In 2017 werd verder gewerkt aan de uitgave van de akten van het symposium East and West in the Medieval Eastern Mediterranean III.

Tuinmarkt

Op de eerste zaterdag van juni maakt de Brediusstichting i.s.m. de Stichting Geldersche Kasteelen de organisatie Tuinmarkt Kasteel Hernen mogelijk. Dit is een sfeervolle tuinmarkt voor de echte tuinliefhebber, georganiseerd door een enthousiaste groep vrijwilligers uit de omgeving. Meer dan 40 gedreven kwekers waren aanwezig, en de markt werd bezocht door ruim 1600 bezoekers. De opbrengst gaat jaarlijks voor de helft naar een goed doel - deze keer was dat het dorp Hernen - en voor de helft naar het subsidiefonds van A.A. Brediusstichting. Het dorp Hernen zag mooie plantenbakken verschijnen aan de lantaarnpalen in de Dorpsstraat. Op deze wijze werd de 25^e tuinmarkt samen met de dorpsgenoten gevierd.

Samenwerking met derden

De Stichting Vrienden van de Orthodoxe Kunst heeft voor haar activiteiten in 2017 zeven keer gebruik gemaakt van de ruimtes van Kasteel Hernen.

De samenwerking tussen de A.A. Brediusstichting en de Stichting Geldersch Landschap en Kasteelen, de Stichting Vrienden van de Orthodoxe Kunst en de Katholieke Vereniging voor oecumene in Den Bosch verliep goed. Planningen worden afgestemd.

Subsidies

In 2017 verstrekte de A.A. Brediusstichting ca. € 10.000,- aan subsidies voor wetenschappelijke uitgaven en ondersteuning van Syrische vluchtelingen in Nederland.